

Juryrapport

Een winnaar kiezen uit de shortlist was voor ons, juryleden, een patstelling, een onmogelijke opgave, een labyrint zonder uitweg. We hadden onszelf – of liever: jullie, de auteurs, hadden ons opgezadeld met een onoverkomelijk probleem: vijf genomineerde boeken die elk op zich een prachtige winnaar zouden zijn. Een prachtig, speels en bevlogen prentenboek, poëzie van een originaliteit en diepgang die je maar zelden tegenkomt, non-fictie van de bovenste stok in de kippenren en twee jeugdboeken met een stilistische en inhoudelijke bravoure waarvoor je alleen diepe bewondering kunt hebben.

Kozen we voor het verhaal van Mika en Pop, die op een donkere winterdag een sneeuwpop maken - met een roze en een geel oog, hun lievelingskleuren? Een pop die begint te ademen, een winterwonderkind dat ze een knus plekje in de vrieskast geven en met tedere zorg omringen, maar weer moeten afgeven. Want aan alle winters komt een eind, de lente laat zich niet wegduwen en kinderen willen nu eenmaal graag buitenspelen. In **Waar is Winter?** schetst Gerda Dendooven in woord en beeld een prachtig verhaal over een kinderwens, over zorgen en loslaten, over afscheid nemen en de belofte van nieuw leven. Want wie weet, er kan altijd iets uit de lucht komen vallen.

Of moesten we de Boon eerder in de kleerkast van Ted van Lieshout zoeken, vol spullen die zijn achtergelaten, geëmigreerd, aan- of uitgetrokken willen worden, of zorgvuldig worden bewaard als herinnering aan iemand die er niet meer is? Kleren zijn een gedicht waaruit iemand verdwenen is, zo ziet Van Lieshout het. **Ommouw me** is een schitterende bundel waarin de toon, de vormgeving, de inventiviteit, intimiteit, humor en verdriet allemaal even bijzonder zijn, “Kom thuis; / Doe je jas uit. / Hang hem op. // Kijk om en zie: / daar begint / je geschiedenis”, zo zwaait Van Lieshout ons uit.

Of moesten we ons laten verleiden door het gezellige onder-onzige gescharrel in de kippenren van Evelien De Vlieger en Jan Hamstra. Een heerlijk, enthousiast, genereus non-fictieboek in royaal formaat waarin zowel de bevlogen pen van Evelien De Vlieger als de monumentale illustraties van Jan Hamstra ons overtuigen van de grootsheid van dat kleine dier, dat we al eeuwen schromelijk onderschatten. Van de anatomie tot de evolutie van de kip over haar cultuurhistorische betekenis: De Vlieger en Hamstra vertellen je alles wat je niet wist dat je wilde weten. Zoals hoeveel slimmer kuikens zijn dan baby's, wat je mankeert als je aan alektorofobie lijdt, en hoe je algemeen beschaafd kips kunt verstaan. **Het grote kippenboek** is het perfecte non-fictieboek, zei een van onze juryleden.

U begrijpt nu al hoe moeilijk de keuze was.

En dan hebben we het nog niet gehad over **Oever**, waarin de met prijzen overladen illustrator Ludwig Volbeda toont dat hij ook een super getalenteerde schrijver is. Oever schetst het hartveroverende portret van Jip, wiens hoofd aan de binnenkant groter is dan aan de buitenkant. Blozen, fronsen en tekenen: dat zijn Jips grootste talenten, naast het maken van prachtige observaties, zoals: “Je eigen rug is wat de achterkant van de maan voor de aarde is. Altijd daar en altijd onzichtbaar.” En zo vallen er op elke bladzijde prachtige beelden te rapen. Een prachtig boek over een jongere die op zoek is naar zichzelf en leert te erkennen dat hij trans is. Ludwig Volbeda schrijft even teder, subtiel en virtuoos als hij tekent.

Alleen: hoe moet je dat afwegen tegen **Wat ons nog rest** van Aline Sax, een indringende impressie van Berlijn in de schemering van de Tweede Wereldoorlog: de laatste plek waar je op dat moment wilde zijn als 17-jarige jonge vrouw. De Tweede Wereldoorlog bekeken vanuit het perspectief van de verliezers: dat hebben we in de jeugdliteratuur nog niet vaak gezien. En geschreven in free verse bovendien: ook dat is vrij uniek in de Nederlandstalige jeugdliteratuur. Een roman waarin wreedheid niet uit de weg wordt gegaan, maar waarin veerkracht en een authentieke stem de boventoon voeren. Je kunt het een waagstuk noemen, maar liever noemt de jury het een huzarenstuk, een boek dat aan je ribben blijft plakken. Een boek waarvoor je een Boon kunt hebben.

De Boon voor kinder- en jeugdliteratuur gaat naar **Wat ons nog rest** van Aline Sax.

Jury de Boon 2025 Kinder- en jeugdliteratuur: Elisabeth Lucie Baeten (voorzitter), Brenda Vanhoutte, Jen de Groeve, Liesbeth Elseviers, Mahat Arab, Veerle Vanden Bosch